

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet handelt over dringende maatregelen om het lerarenambt te herwaarderen en daarmee scholen in het basis- en secundair onderwijs de mogelijkheid te bieden het acute lerarentekort aan te pakken.

Het gaat om volgende maatregelen:

- Het omzetten van maximum 20 % van de vacante lestijden, lesuren of uren-leraar van een school naar punten voor aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs) en van het ondersteunend personeel (secundair onderwijs);
- Meer flexibiliteit voor de oprichting van de wervingsambten van administratief medewerker en opvoeder in het secundair onderwijs.

Het voorontwerp van decreet werd op 18 januari en 1, 8 en 22 februari 2022 met de sociale partners onderhandeld in een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Deze onderhandelingen werden afgesloten met een gedeeltelijk akkoord.

De onderhandelingen hebben geleid tot een aantal technische en inhoudelijke wijzigingen in het voorontwerp.

De Raad van State heeft bij nota van 5 mei 2022 het advies opgesteld met nummer 71.238/1. Het ontwerp van decreet is aangepast aan het advies van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: Overkoepelende SD 2 Kwaliteitsvolle onderwijsprofessionals motiveren voor en houden in het onderwijs
Beleidsmatige doelstelling: OD 2.1 Het lerarentekort aanpakken door de aantrekkelijkheid en status van het lerarenberoep te verhogen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit voorontwerp van decreet werd een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 januari 2022 met het oog op een adviesaanvraag bij de VLOR en de SERV enerzijds en met het oog op de onderhandelingen anderzijds (VR/2022 1401/DOC.0023/1, DOC.0023/2 en DOC.0023/3).

Het VLOR-advies werd gegeven op 20 januari 2022, waarbij de VLOR aangeeft geen advies te geven op de technische artikels op basis van artikel 73 van het decreet betreffende participatie op school en omwille van het te korte tijdsbestek. De SERV heeft advies gegeven op 24 januari 2022, waarbij de SERV aangeeft geen advies te geven omdat de maatregelen gaan over de organisatie van personeel en school. Beide adviezen vindt u in de bijlage.

De onderhandelingen in het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten en in het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs vonden plaats op 18 januari en 1, 8 en 22 februari 2022.

Deze onderhandelingen werden afgesloten met een gedeeltelijk akkoord als resultaat.

Bij de vertegenwoordigers van de inrichtende machten gaan het GO!, OKO, OVSG en POV akkoord met het voorontwerp van decreet en gaat Katholiek Onderwijs Vlaanderen niet akkoord. Daarnaast geven ook de vakorganisaties (ACOD, COV, COC en VSOA) een niet-akkoord op dit voorontwerp.

Voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen zijn de maatregelen te beperkt en zouden ze ook moeten gelden voor de omzetting naar paramedisch personeel en naar werkingsmiddelen.

De vakorganisaties stellen als belangrijkste argument dat de maatregel die een schoolbestuur de mogelijkheid geeft om tot 20% van de lesomkadering om te zetten naar punten disproportioneel is en zal leiden tot nog meer werkdruk bij de resterende leraren.

Ik wil dit argument weerleggen door er op te wijzen dat de omzetting geen verplichting is en dat ook het percentage een maximum is en geen absoluut verplicht objectief. Daarenboven geldt de maatregel slechts op voorwaarde dat er in de school of scholen van het schoolbestuur een lerarentekort wordt vastgesteld. Daardoor zal de werkdruk op de andere leraren van het schoolteam al hoger zijn en biedt deze maatregel de mogelijkheid om de niet aan te wenden lesomkadering om te zetten naar punten en daar dan wel personeelsleden in aan te stellen die de leraren kunnen ondersteunen door bepaalde taken over te nemen.

Het protocol van die onderhandelingen van 25 februari 2022 met het nummer 202 vindt u als bijlage.

Het ontwerp van decreet werd een tweede keer principiële goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 11 maart 2022 met het oog op het advies van de Raad van State (VR 2022 1103 DOC.0249, 1, DOC.0249/2, DOC.0249/3 en PV 2022/12-punt 0039).

In het kader van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, werd op 21 maart 2022 een advies gevraagd binnen dertig dagen.

De Raad van State heeft bij nota van 5 mei 2022 het advies opgesteld met nummer 71.238/1.

Het ontwerp van decreet is aangepast aan het advies van de Raad van State.

In haar advies merkt de Raad van State twee zaken op.

Allereerst vraagt de Raad van State of het feit dat een school voor buitengewoon onderwijs geen omzetting van lesuren, lestijden of uren-leraar naar uren voor paramedische disciplines kan doen, geen ongelijke behandeling inhoudt. De Raad stelt dat dit alleszins moet verantwoord worden.

Ik stel daarom voor om aan het ontwerp van decreet toe te voegen dat een school voor buitengewoon onderwijs de lestijden of lesuren – met een maximum van 20% - die ze wenst om te zetten in het kader van het vastgestelde lerarentekort ook kan omzetten naar uren voor paramedische disciplines (ambten van het paramedisch personeel, medisch personeel, sociaal personeel, orthopedagogisch personeel en psychologisch personeel). Daarmee gaan we ook in op een van de opmerkingen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, zoals verwoord in het protocol van de onderhandelingen.

Ik stel ook voor om de lesomkadering waarop de school de 20 % omzetting kan toepassen te verruimen en ook de omkadering die wordt toegekend in het kader van SES- en GOK-beleid mee te nemen. Dit biedt scholen maximale flexibiliteit in het counteren van het lerarentekort.

Daarnaast merkt de Raad van State op dat de inwerkingtreding van het decreet - op de dag van bekrachtiging door de Vlaamse Regering - juridisch niet correct is.

Het oorspronkelijke doel van de maatregelen was om scholen al dit schooljaar mogelijkheden te bieden om een lerarentekort te counteren. Vermits het huidige schooljaar ondertussen reeds ver gevorderd is, acht ik het beter om de maatregelen pas vanaf volgend schooljaar te laten ingaan. Op deze wijze kunnen schoolbesturen en scholen zich ook terdege voorbereiden op de toepassing van deze maatregelen.

Ik stel daarom voor om het decreet te laten ingaan op 1 september 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Tijdens het voorbije schooljaar en tot op de dag van vandaag hebben we er alles aan gedaan om onze scholen tijdens de coronapandemie maximaal open te houden en er zo voor gezorgd dat onze leerlingen maximaal onderwijs in de klas konden genieten.

Vandaag stellen we echter vast dat er ondanks deze inspanningen meer en meer leerlingen geen les op school kunnen krijgen. De oorzaak is ditmaal niet corona maar wel een acuut tekort aan leraren.

Op zich is een regionaal lerarentekort in de loop van het schooljaar niet nieuw, maar vandaag zien we dat dit lerarentekort zich steeds vroeger in het schooljaar voordoet en dit niet alleen in bepaalde regio's. Hierdoor kunnen meer en meer scholen zelfs al bij de start van het schooljaar bepaalde lesopdrachten niet invullen en moeten ze leerlingen noodgedwongen in studie plaatsen of zelfs vroegtijdig naar huis sturen.

Daarenboven geven prognoses aan dat het tekort aan leraren en onderwijzers op de arbeidsmarkt de komende jaren ook nog groter en acuter zal worden.

Onze hele arbeidsmarkt kampt ondertussen met krapte wat betekent dat onderwijs moet concurreren met tal van andere sectoren bij het vinden van geschikte profielen.

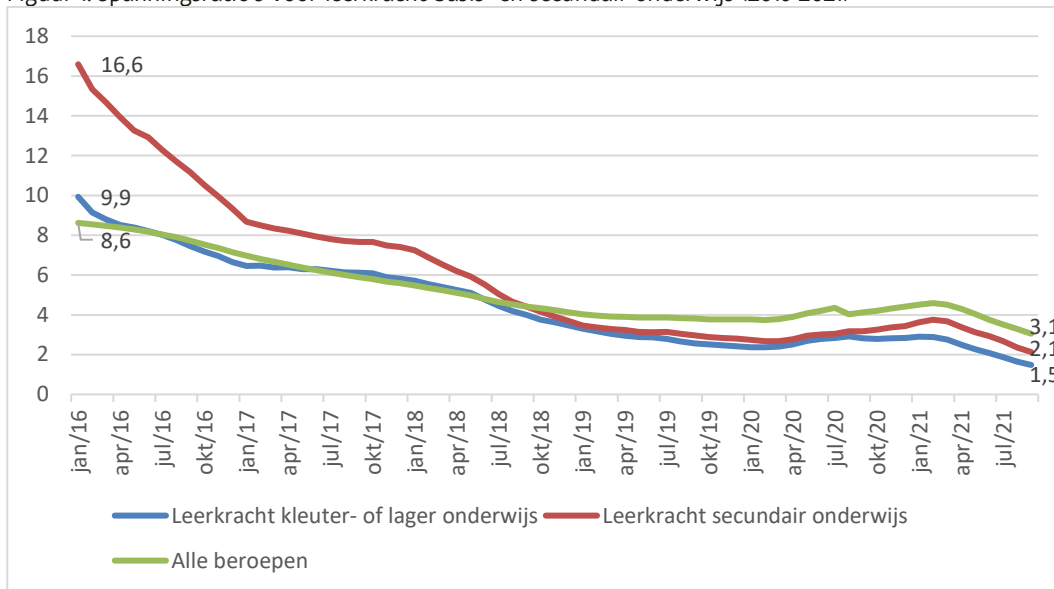
Wat goed is voor onze economie, is daarom echter niet altijd goed voor onze scholen.

We moeten onze scholen daarom op korte en lange(re) termijn de nodige handvaten bieden om deze concurrentie aan te gaan.

Lerarentekort: spanningsindicator VDAB

Om uitspraken te doen over een potentieel lerarentekort maken we gebruik van VDAB gegevens. Het meest volledige beeld krijgen we via de spanningsratio die uitdrukt hoeveel niet werkende werkzoekenden er zijn ten opzichte van het aantal openstaande vacatures in onderwijs. Is deze spanningsratio hoog, dan zijn er veel potentiële arbeidskrachten om een vacature in te vullen en is er wellicht geen sprake van een lerarentekort. Een lage spanningsratio kan een indicatie geven van een lerarentekort.

Figuur 1: Spanningsratio's voor leerkracht basis- en secundair onderwijs (2016-2021)

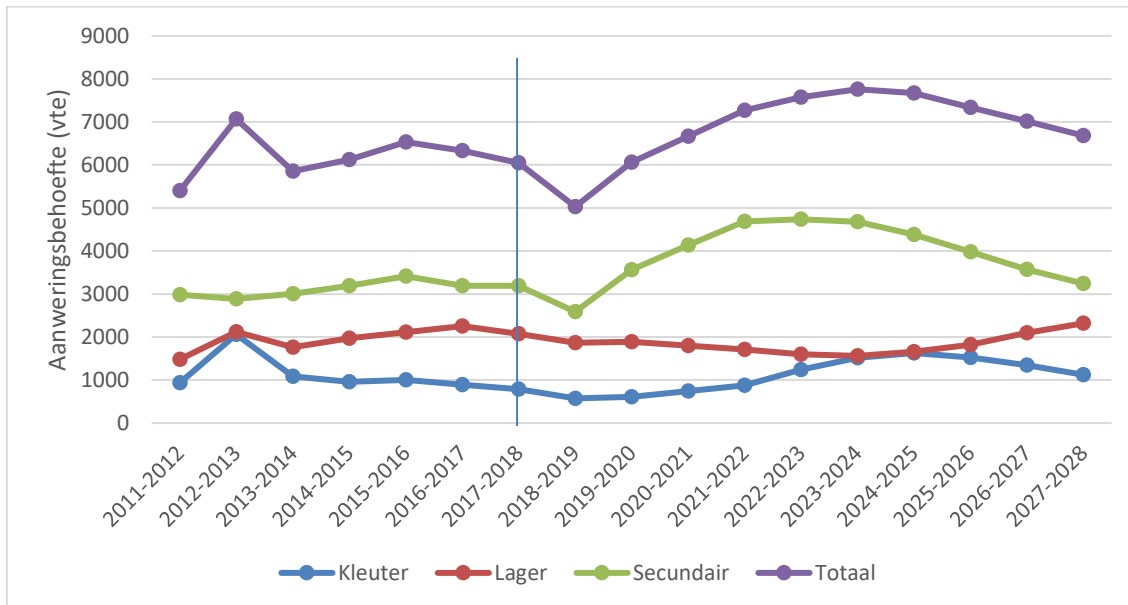

Aanwervingsbehoeften

Er werd een prognose gemaakt van de aanwervingsbehoefte voor het onderwijspersoneel in Vlaanderen tot in 2028. Er wordt daarbij rekening gehouden met de leeftijdsstructuur en de uitstroom van het huidige onderwijspersoneel, beleidsmaatregelen en leerlingeneffecten. De resultaten wijzen er op dat het Vlaamse onderwijs ook in de toekomst een groeisector blijft. De data suggereren dat de aanwervingsbehoefte in 2023-2024 maar liefst 28%¹ hoger zal zijn in vergelijking met schooljaar 2017-2018 (Figuur 2).

Figuur 2: Aanwervingsbehoefte (instroom + opdrachtuitbreiding) 2011-2028

¹ Hierbij is nog geen rekening gehouden met recente beleidsmaatregelen die een tijdelijk dan wel een permanent effect kunnen hebben

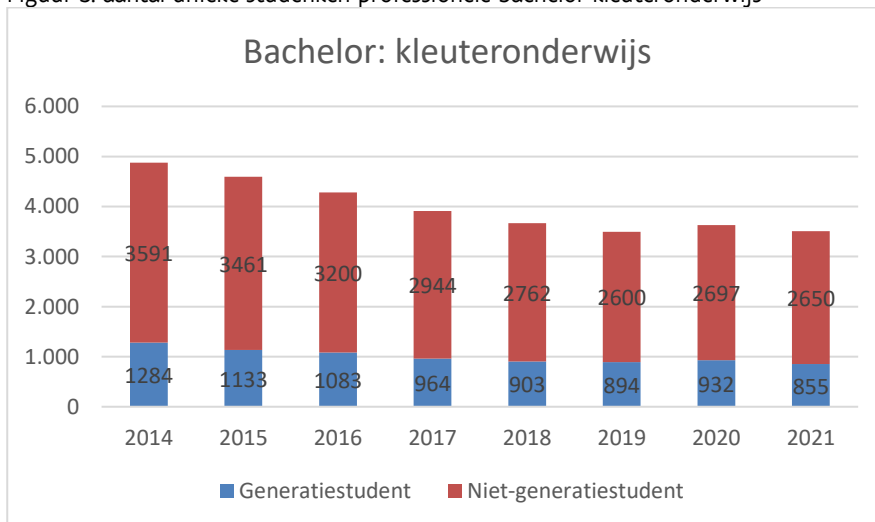

Instroom in de lerarenopleiding

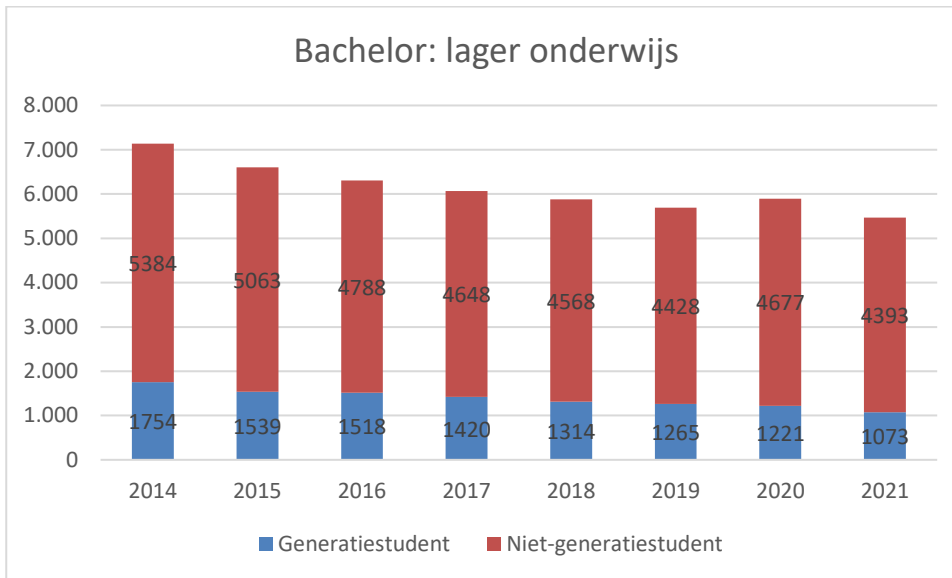
We stellen vast dat er in het algemeen een daling is van de inschrijvingen in de initiële lerarenopleidingen. De opleidingen voor zij-instromers trekken aan.

Figuur 3 tot en met 5 geeft het aantal unieke studenten met een opdeling naar al dan niet generatiestudent. Een generatiestudent is een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs. Wat betreft generatiestudenten zien we overal een daling tussen 2014-2015 en 2021-2022. De Vlaamse Hogescholenraad maakte hierover ook een uitgebreide analyse.

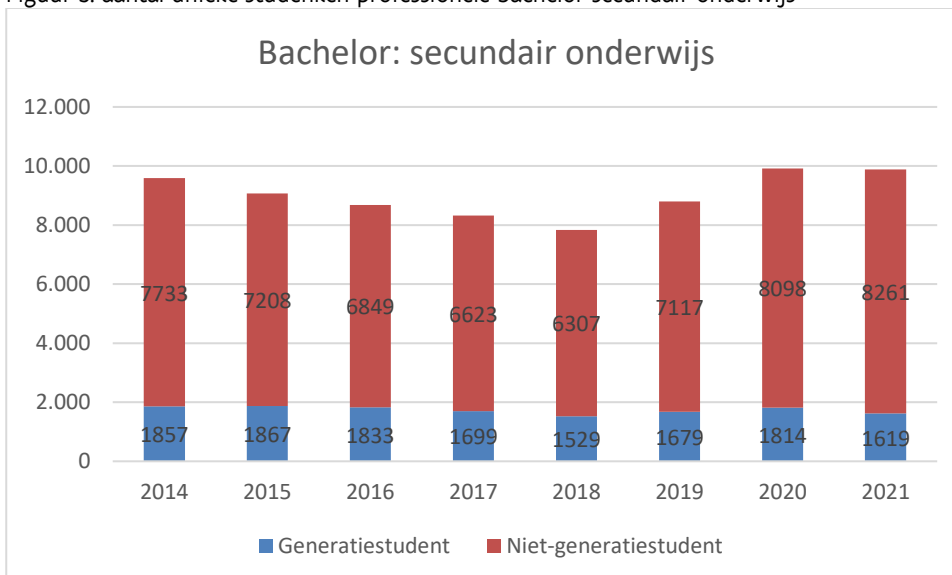
Figuur 3: aantal unieke studenten professionele bachelor kleuteronderwijs

Figuur 4: aantal unieke studenten professionele bachelor lager onderwijs

Figuur 5: aantal unieke studenken professionele bachelor secundair onderwijs

Op basis van een mailbevraging bij de VLIR ontvingen we onderstaande gegevens over de instroom in de verkorte educatieve masters:

Het aantal inschrijvingen in de educatieve masters is tussen 2019-2020 en 2020-2021 overall gestegen. Dit is gedeeltelijk het gevolg van een stijging van het aantal nieuwe studenten (trajectstarters), maar grotendeels te verklaren doordat er studenten zijn die zich een tweede jaar inschrijven in de opleiding. Het kan daarbij bijvoorbeeld ook gaan om studenten die bewust de opleiding spreiden.

Het aantal studenten dat in 2020-2021 het diploma van educatieve master behaalde bedroeg **832**. Het aantal diploma's educatieve master of arts aan de hogeschool bedroeg in dat jaar **195**.

Opleiding	Aantal unieke studenten in de opleiding
Educatieve masteropleiding universiteit 2019-2020	1.391
Educatieve masteropleiding universiteit 2020-2021	2.195
Educatieve masteropleiding universiteit 2021-2021	2.241
Educatieve master of arts hogeschool 2019-2020	333
Educatieve master of arts hogeschool 2020-2021	516
Educatieve master of arts hogeschool 2021-2022	485

Opleiding	Aantal diploma's
Educatieve masteropleiding universiteit 2019-2020	471
Educatieve masteropleiding universiteit 2020-2021	832
Educatieve master of arts hogeschool 2019-2020	100
Educatieve master of arts hogeschool 2020-2021	195

Verkorte educatieve masters:

Universiteit Antwerpen: 271 studenten waarvan 32% ouder dan 30 jaar.

Universiteit Gent: 604 studenten

Hiervan zijn 166 studenten 30 jaar of ouder = 27,5%

Hiervan zijn 155 studenten 31 jaar of ouder = 25,7%

Hiervan zijn 71 studenten 40 jaar of ouder = 11,8%

Universiteit Hasselt: 106 studenten waarvan 24,5 % ouder dan 30 jaar.

KU Leuven:

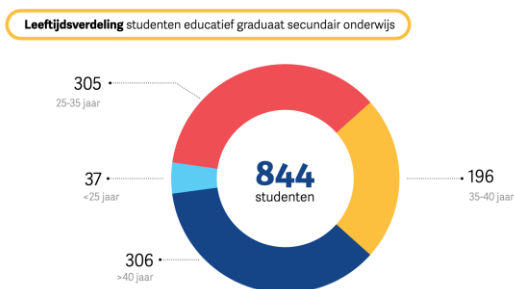
	2021-2022
<30	61,49%
=30	2,52%
>30	35,99%
	2021-2022
<30	463
=30	19
>30	271

VUB

241 studenten waarvan 44,4% ouder dan 30 jaar.

Educatieve graduaten

Voor de educatieve graduaten zijn er 844 studenten ingeschreven in 2021. In 2020 zijn er 752 educatieve graduaten gestart. De educatieve graduaten trekken dus aan.

Maatregelen

Het opvangen van het tekort aan leraren vormt een van de grootste uitdagingen die de Vlaamse overheid in onderwijs moet overwinnen. Om dit lerarentekort op korte termijn het hoofd te bieden, nemen we via dit voorontwerp van decreet een aantal maatregelen die op korte termijn moeten toelaten dat scholen snel bijkomende personeelsleden kunnen aanwerven om leraren in de klas maximaal te ondersteunen.

In een volgende fase plan ik nog een aantal bijkomende maatregelen op langere termijn waarvan ik de uitwerking in de loop van de volgende maanden eveneens aan de regering zal voorleggen. Ik verwijs hiervoor alvast naar de conceptnota "Herwaardering van de leraar" die de regering op 3 december 2021 heeft goedgekeurd.

Maatregelen in dit voorontwerp van decreet

In bijhorend voorontwerp van decreet zijn volgende maatregelen opgenomen:

- Het omzetten van maximum 20 % van de lestijden, lesuren of uren-leraar van een school naar punten voor aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs) en van het ondersteunend personeel (secundair onderwijs);
- Meer flexibiliteit voor de oprichting van de wervingsambten van administratief medewerker en opvoeder in het secundair onderwijs.

Om scholen in het basis- en secundair onderwijs de kans te geven om snel een antwoord te bieden op een acuut lerarentekort krijgen ze tijdelijk de mogelijkheid om tot maximum 20% van hun lestijden (omkadering voor onderwijzend personeel in het basisonderwijs), uren-leraar of lesuren (omkadering voor onderwijzend personeel in het secundair onderwijs) om te zetten in punten (omkadering voor beleids- en onderwijzend personeel in het basisonderwijs en voor ondersteunend personeel in het secundair onderwijs). De personeelsleden die aangesteld worden in de betrekkingen die met punten worden ingericht, moeten specifiek ingezet worden voor de ondersteuning van de leraren in de klas. Hierdoor krijgt de school de kans om tijdelijk specifieke profielen aan te trekken die (nog) niet beschikken over een lerarenopleiding maar wel een opleiding hebben die al nauw aansluit bij wat we van leraren vragen (bv. een bachelor- of masteropleiding).

In het secundair onderwijs kan een school op een meer flexibele manier punten aanwenden voor de oprichting van betrekkingen in ambten van het ondersteunend personeel. Dit gebeurt door de verplichting op te heffen dat er slechts per halftijdse of voltijdse betrekking kan worden opgericht.

Deze maatregelen zorgen er voor dat een school in het basis- en secundair onderwijs op een ruimere en meer flexibele wijze haar lesomkadering kan aanwenden om zo enerzijds de leerlingen maximaal in de klas te houden en anderzijds de leraren in die klassen extra ondersteuning te bieden.

JoKER

De omzetting van maximum 20% van de lestijden, uren-leraar of lesuren naar punten zorgt ervoor dat de omkadering die een school van de overheid krijgt, bij een lerarentekort toch nog aangewend kan worden. Zo kan de school die niet onmiddellijk bijkomende of nieuwe leraren vindt, via deze weg toch personeelsleden aanwerven in andere ambten. Deze personeelsleden worden ingezet als extra ondersteuning van de leraar in de klas. Dit zorgt er voor dat een school en haar lerarenteam via deze bijkomende extra ondersteuning maximaal zorg kunnen besteden aan het lesgeven aan alle leerlingen en dat leerlingen niet of in mindere mate zonder leraar vallen en dus minder of niet in studie moeten zitten of zelfs thuis moeten blijven.

Daarnaast zullen we nog een aantal andere maatregelen uitvoeren via een besluit van de Vlaamse Regering.

In een tweede fase zullen we ook voor meer diepgaande lange termijn maatregelen zorgen conform de conceptnota "Herwaardering van de leraar" die de regering op 3 december 2021 heeft goedgekeurd.

VLOR en SERV advies

Het advies van VLOR en SERV geven geen aanleiding tot wijzigingen.

Wijzigingen als gevolg van de onderhandelingen

De onderhandelingen hebben geleid tot een aantal aanpassingen in het voorontwerp van decreet. Het gaat om volgende wijzigingen:

- De omzetting van maximum 20 % van de vacante lestijden, lesuren of uren-leraar naar punten wordt beperkt tot de lestijden volgens de schalen die een onderwijsinstelling van de overheid ontvangt. Lesomkadering die voor welbepaalde doeleinden wordt toegekend (bv. voor levensbeschouwelijke vakken, voor SES, GOK, ...) wordt hierdoor uitgesloten;
- De omzetting van lestijden, lesuren of uren-leraar naar punten geldt steeds voor de duur van het lopende schooljaar. Als het personeelslid dat tijdelijk aangesteld is in een betrekking die opgericht is met punten van de omzetting echter in de loop van het schooljaar vrijwillig ontslag neemt, geldt hierop een uitzondering. Vanaf het ogenblik van dat ontslag eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lestijden, uren-leraar of lesuren wel voor het einde van het schooljaar;
- Met uitzondering van de verplichting tot vacantverklaring en vaste benoeming van de betrekkingen die met omgezette punten worden opgericht, gelden t.a.v. deze betrekkingen alle personeelsregels. De uitzonderingen betreffende het recht op TADD en de verplichtingen betreffende reffectatie en wedertewerkstelling worden geschrapt.

Wijzigingen als gevolg van het advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State heeft geleid tot volgende aanpassingen:

- voor een school voor buitengewoon onderwijs voorzien we ook de mogelijkheid om de omzetting van maximum 20% van de lesomkadering te doen naar uren voor paramedische disciplines (paramedisch personeel, medisch personeel, sociaal personeel, orthopedagogisch personeel en psychologisch personeel);
- de lesomkadering waarop een school de 20 % omzetting kan toepassen, wordt verruimd zodat ook de omkadering die wordt toegekend in het kader van SES- en GOK-beleid wordt meegenomen;
- de inwerkingtreding van het decreet wordt op 1 september 2022 geplaatst.

De artikelen 4, 5, 8, 9 en 10 zijn in die zin aangepast.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

N.a.v. de gevoerde onderhandelingen en het advies van de Raad van State werden in de artikelen 4, 5, 8 en 9 wijzigingen aangebracht.

Artikel 4

De mogelijkheid voor een schoolbestuur in het basisonderwijs om bij een vastgesteld lerarentekort tot maximum 20 % van de vacante lestijden om te zetten naar punten voor beleids- en ondersteunend personeel omvat naast de lestijden volgens de schalen ook de SES- en GOK-lestijden. Andere lestijden die de overheid toekent voor specifieke doeleinden (bv. LBV-lestijden voor levensbeschouwelijke vakken) kunnen niet omgezet worden.

Een school voor buitengewoon basisonderwijs kan ook een omzetting doen naar uren voor het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

Een omzetting van lestijden naar punten en uren kan ten vroegste gebeuren vanaf 1 oktober van het betrokken lopende schooljaar – maar kan natuurlijk ook later in het schooljaar nog plaatsvinden - en geldt vanaf dat ogenblik voor de duur van het lopende schooljaar. Op dat principe geldt weliswaar een uitzondering als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten

of uren is ingericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar. Dan eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lestijden naar punten of naar uren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat en kan de school dus opnieuw over die lestijden beschikken.

Een schoolbestuur kan deze maatregel toepassen tijdens de schooljaren 2022-2023 tot en met 2024-2025.

T.a.v. de betrekking die met omgezette punten of uren wordt opgericht gelden alle personeelsregels, uitgezonderd de verplichting tot vacantverklaring en vaste benoeming. Dit betekent dat als een schoolbestuur een betrekking opricht met omgezette punten of uren dat deze betrekking onderhevig is aan haar verplichtingen betreffende reffectatie en wedertewerkstelling. De betrekking is ook onderhevig aan het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur voor personeelsleden van het schoolbestuur of desgevallend de scholengemeenschap.

Artikel 5, 8 en 9

De mogelijkheid voor een school- of centrumbestuur in het secundair onderwijs om bij een vastgesteld lerarentekort tot maximum 20 % van de vacante uren-leraar of vacante lesuren om te zetten naar punten voor ondersteunend personeel omvat naast de basisomkadering van de school of van het centrum ook de GOK-omkadering.

De andere uren-leraar of lesuren die worden toegekend aanvullend op de basisfinanciering- of subsidiëring (bv. voor de organisatie van levensbeschouwelijke vakken), kunnen niet worden omgezet.

Een school voor buitengewoon secundair onderwijs kan ook een omzetting doen naar uren voor het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

Een omzetting van uren-leraar of lesuren naar punten of naar uren kan ten vroegste gebeuren vanaf 1 oktober van het betrokken lopende schooljaar – maar kan natuurlijk ook later in het schooljaar nog plaatsvinden - en geldt vanaf dat ogenblik voor de duur van het lopende schooljaar. Op dat principe geldt weliswaar een uitzondering als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten of met uren is ingericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar. Dan eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal uren-leraar of lesuren naar punten of naar uren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat en kan de school of het centrum dus opnieuw over die uren-leraar of lesuren beschikken..

Een schoolbestuur kan deze maatregel toepassen tijdens de schooljaren 2022-2023 tot en met 2024-2025.

T.a.v. de betrekking die met omgezette punten of uren wordt opgericht gelden alle personeelsregels, uitgezonderd de verplichting tot vacantverklaring en vaste benoeming. Dit betekent dat als een schoolbestuur een betrekking opricht met omgezette punten of uren dat deze betrekking onderhevig is aan haar verplichtingen betreffende reffectatie en wedertewerkstelling. De betrekking is ook onderhevig aan het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur voor personeelsleden van het schoolbestuur of desgevallend de scholengemeenschap.

BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft een financiële weerslag.

Met de voorgestelde maatregelen beogen we het doel om het groeiende lerarentekort en toekomstige onderbenutting tegen te gaan. Dit gebeurt gegeven de huidige inschatting van de kostendrijvers binnen de in de meerjarenraming geraamde kredieten.

De maatregelen vervat in dit decreet laten een school toe om een deel van de omkadering voor onderwijzend personeel die ze niet via deze ambten kan invullen, om te zetten naar punten en deze vervolgens aan te wenden in andere ambten.

De aanwending van deze punten zal gebeuren via een omzetting van uren-leraar, lesuren of lestijden naar punten die opgenomen worden in een besluit van de Vlaamse Regering.

Deze omzetting vertegenwoordigt een budgettaire meerkost. Als een school omwille van een tekort aan leraren immers een deel van haar lestijden, lesuren of uren-leraar niet kan aanwenden, moet dit beschouwd worden als een onderbenutting van de voorziene middelen.

Maximaal 20% van het organiek toegekende lestijden/lesurenpakket en van het aantal organiek toegekende extra of bijkomende lestijden/lesuren (dus niet de vervangingsuren) kunnen worden omgezet in punten (ambten beleids- en ondersteunend personeel). Deze omzetting van niet ingevulde lesuren naar punten a rato van 95% van hun budgettaire waarde zorgt voor een (beperkte) toename van benutting van deze lestijden/lesuren. Voor het grootste deel is dit geen bijkomende kost, vermits het enkel de aard van de middelen, en niet de hoeveelheid ervan wijzigt. In beperkte mate zou de toenemende flexibiliteit die schoolbesturen hiermee winnen tot een hoger inzet van toegekende lesuren in punten kunnen leiden.

Hier staan echter limieten op.

- Deze omgezette punten zijn niet overdraagbaar over de jaren heen, en moeten dus in beperkte tijd benut worden en ingezet worden voor ondersteuning in de klas.
- Deze punten kunnen geen aanleiding geven tot vaste (statutaire) betrekkingen.
- De invulling gebeurt nog steeds in voorbepaalde ambten en loonschalen, waar meer dan 140% vergoeding net zoals bij besteding van lesuren niet mogelijk is.
- Punten bieden dus flexibiliteit in het profiel dat aangetrokken kan worden binnen onderwijs, maar ook in de algemene arbeidsmarkt dient zich een krapte aan.

Al deze elementen bij elkaar genomen is onze inschatting dat vooral het toenemende lerarentekort tijdelijk via deze maatregel opgevuld kan worden.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 7 december 2021, maar stelt dat, met toepassing van artikel 31, § 1 van het besluit VCO, het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting vereist is.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 10 januari 2022.

De wijzigingen aangebracht naar aanleiding van onderhandelingen hebben geen gevolgen voor de initiële financiële weerslag.

De wijzigingen aangebracht naar aanleiding van het advies van de Raad van State hebben geen gevolgen voor de initiële financiële weerslag.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van decreet, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet zal, na principiële goedkeuring door de regering, voor behandeling ingediend worden bij het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te machtigen het om het ontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS